

09/04/2021

Izveidots Atvērto datu portāls

Atvērto datu portāls izveidots projekta "Latvijas atmiņas institūciju dati digitālajā telpā: vienojot kultūras mantojumu" ietvaros

[1]

1

Latvijas Nacionālā bibliotēka (LNB) projekta "Latvijas atmiņas institūciju dati digitālajā telpā: vienojot kultūras mantojumu" ietvaros izveidojusi Atvērto datu portālu (<http://dati.lnb.lv> [2]), kurā publicētas trīs datu kopas: LNB ontoloģiju serviss, statistikas dati par izdevējdarbību Latvijā un Raiņa un Aspazijas kolekcijas (RunA) saistīto datu kopa. Nākotnē portāls tiks papildināts ar jaunām atvērto datu kopām.

Ontoloģiju sadaļā [3] (ontoloģija – noteiktas jomas jēdzienu un to attiecību precīzs, formāls apraksts) pirmo reizi cilvēkam lasāmā un meklēšanai izmantojamā veidā pieejamas trīs LNB tēzaura datu ontoloģijas – formas/žanra ontoloģija, ģeogrāfisko nosaukumu ontoloģija un vispārīgo un individuālo jēdzienu ontoloģija (pavisam ap 56 000 jēdzienu).

Formas/žanra ontoloģija ietver kategorijas, kas raksturo dažādu informācijas resursu formu vai žanru, piemēram, biogrāfijas, enciklopēdijas, katalogi, terminu vārdnīcas, dzeja, proza (latviešu proza, angļu stāsti) u.tml.

Ģeogrāfisko nosaukumu ontoloģija ietver administratīvos (valstis, apgabali, novadi, rajoni, provinces, pilsētas, pagasti, ciemi) un neadministratīvos (planētas, kontinenti, ūdenstilpnes, kalni, meži, parki, dārzi, arheoloģisko izrakumu vietas, kapsētas u.tml.) vietu nosaukumus.

Vispārīgo un individuālo jēdzienu ontoloģija ietver dažādu informācijas resursu saturu raksturojošas kategorijas – abstraktus jēdzienus, dažādu nozaru terminus, svētku nosaukumus, arhitektoniskus objektus ar vai bez nosaukuma (arkas, baznīcas, klosterus, katedrāles u.tml. reliģiskas celtnes, muižas un pilis, pieminekļus, memoriālus ansambļus, konkrētu ēku nosaukumus u.c.).

Pētnieki šīs datu kopas var izmantot mašīnlasāmā atvērto saistīto datu formā – RDF/XML, Turtle un JSON-LD formātā.

Datu kopa pētniecībai par izdevējdarbību Latvijā (1991–2020) [4] neapkopotā veidā aptver datus par ikvienas juridiskas personas, kas reģistrēta Latvijas Republikā, vai fiziskas personas, kuras dzīvesvieta ir Latvijā, izdotajiem izdevumiem. Dati ir veidoti, balstoties uz izdevēju piegādātajiem

izdevumu obligātajiem eksemplāriem un pārskatiem par izdevējdarbību.

Raiņa un Aspazijas kolekcijas [5] saistīto datu kopa satur strukturētus datus par kolekcijas objektiem, tajos pieminētajām entītēm un saitēm to starpā. Dati par entītēm satur arī norādes uz citos informācijas avotos atrodamajiem datiem par šīm entītēm. Apkopoti dati par visiem kolekcijas objektiem un entītēm ir pieejami RDF/XML (ZIP) [6] un Turtle RDF (ZIP) [7] formā.

Atvērto datu portāls izveidots projekta "Latvijas atmiņas institūciju dati digitālajā telpā: vienojot kultūras mantojumu" [8] (projekta Nr. Izp-2019/1-0365) ietvaros. Projektu finansē: Latvijas Zinātnes padome.

Informāciju sagatavoja:

Anita Goldberga
Bibliogrāfijas institūta direktore
Latvijas Nacionālā bibliotēka

Avota URL: <https://lnb.lv/lv/izveidots-atverto-datu-portals>

Saites:

[1] <https://lnb.lv/sites/default/files/field/image/flpp.png>

[2] <http://dati.lnb.lv>

[3] <http://dati.lnb.lv/onto/lv/>

[4] <https://dom.lnb.lv/data/obj/910822.html>

[5] <https://runa.lnb.lv/par-kolekciju/>

[6] http://dati.lnb.lv/files/runa-2021_04-rdfxml.zip

[7] http://dati.lnb.lv/files/runa-2021_04-turtle.zip

[8] <https://lnb.lv/lv/projekti/latvijas-atminas-instituciju-dati-digitalaja-telpa-vienojot-kulturas-mantojumu>